Nr. 78 Neue Jüdische Zeitung.

נייע יידישע צייטונג

דיא „נייע יידישע צייטונג" ערשיינט יעדען מאנטאג אונד דאָנערסטאג.

פּרענומעראַציאָנס-פּרייז: נאַנציעהריג 6 גולדען. האַלבּיעהריג 3 „ . פיערטעליעהריג 1 „ 50 „

דיא רעדאַקציאָן אונד אַדמינִיסטראַציאָן: עפיזרעס זיך Schiffmannsgasse 6, Budapest.

פּרענומעראַציאָנס-פּרייז: נאַנציעהריג 7 גל. — קר. האַלבּיעהריג 3 „ 50 „ פיערטעליעהריג 1 „ 75 „

Budapest, Montag 14. Juli 1884.

ב"ה בודאפעסט בא' תמוז שנת תרמ"ד לפ"ק.

פּרענומעראַציאָנס-פּרייז: נאַנציעהריג 6 גולדען — האַלבּיעהריג 3 גולדען — פיערטעליעהריג 1 גולדען 50 קרייצער.

דיא ערנטע.

אלס ישראל אים הייליגען לאנדע וואהנטע. דא וואר עס וויא דיא אונגארן ביזהער. פאַרצייליך איין אקערבוי טייבנדעס פאלק. אקערבויא אונד פיעהצוכט וואהרן אונד שאלטשין זיין זייגע הויפט. בעשעפטיגונג. דער בעסטע זעגען דען יצחק דיזעס זאהנע נעבען קאנטע, לוטעטע: „נאטט נעבע דיר פאס מהיא דעס הימעלס. פאן פעטטענקויט דער ערדע, נעטרייד אונד מאסט אין מענגע!" — אונזערע פעטטאנע ציינען מיטטעגס אויף דען אקערבויא הין: זא הייסט עס איסראלליך בים שבת: „מיט דעם אקערן אינד ערנטען זאללסט דוא רוהען" זא ווירד שבת. „דאס פעסט דער ערסט. לינגע דער ווייצענערנטע" גענאנגט. אונד סבות „דאס פעסט דער איינאממונג דער פייטטע פאן פעלד אונד נאהמען." זעגען אונז דאס נלוק דעס פיריעגנס נעשלירעט ווירד. זא הייסט עס: „זיא זאמטען יעדער אינטער זיינעס פיינגבוים, יעדער אונטער זיינעס ווייגשאטן" — אלס אונז דער צאהרן דעס עוויגען אונזערער זונדען אפט דייאמאנדאנטען פערטיידיגען האטטע. ווארדען ווייר פאס אקערבויא וועגגעדרעגגט. אונד צום דאנ. דער נייטיגען. דער קייטמאנן אבער קאנן נטט זא פערדרעגגייא פאר דען אינזען דער וועלט דא שטעהען וויא דער לאנדמאנן: דענן ער מוסס מאכטען בוללין איין. אונד טהייער צו פערקייפען. זא דאס דיר אפט דער פערקייפער. אפט דער קייפער אבערפאר־דולל נרייבט. דא אבער דען יודען קיין אנדעריר נעוועבסצווייג אביבי בלייבט אלס דער האנדעל. זא דאס עס. דאס וולבטט דער ערהרלטטע נעשעפטסמאנן פערדעקטיג וואר־דיג. אונד דאס מאן שליעסליך זיך דען יודען נטט אנדערס דענקען קאנטע. וויא אלס „ב ע. ט ר י נ ע ר."

יעטצט אבער שטעהען אונז וויידער אנדערע ווענג אפפען: ווייר קאנגען יעדעס נעווערבע בע. טייבען אונד אויך פעלדער ערווערבען. ווייר מהען אויך ביידעס. ווייר האבען דאנדווירלער אל. לער ארט. אונד אויך פעלדער: נור מאכטט מאן אונז צום פאריוארטפ. דאס זייר דען פאדען נטט מיט איינגענען הענדען בעפארבייטען אונד אידן פאן בייטטליכען הענדען בעפארבייטען לאסטען. אבער אויך דיעזע קראנע ווירד פערשווינדען. דענן שאן פאנגגען פיעדע יודען אן. דען אקערבויא א ערלעד: נור מיט שווייגליכען הענדען צו בעטטייבען נען. אונד מיט שווייגליכען הענדען צו בעטטייבען אונד זא האנגגן דיא אדעלען כפר אדמתי עמ. דער באדען, דען ווער אלס בויערן פפלעגען, ווירד אונז מיט אונז ערען מיטבירגערן אין זאה. נען.

אן אונגארן נטט עס אין וואהלדאבגעדעס אינד פערגינגטנגס בייערנאלך, וויז אן קיינגס אנדערן שאפאטן. ווייר בריטכען אונז נטט צו שע. מען. צו דיעזען בייערן נערבנעס צו ווערדען.

ווענן איינע נוטע ערנטע איזט. דאנן נעדענט זיך דאס נאנצע אינזאהנען דיעזגטס לאנדעס. איינע ווייכטיגע ערנטע ווירקט אויף דיעזגטס לאנד וויא דער נוטע. ווארמע רעגען אויף דען דורדרען אקער. זיא בעלעבט. קרעפטיגט אברדט. זיא בריינגט דיא אנדוזטריע. דען האנדעל אן שוואונג. זיא מונטערט דען אונטערנעהטונגסגייסט אויף.

אונגארן אזט אטטמער ווייט אין אבערוויע. נענד אין אקערבוישטאאטן. מיט אקערבויא בעפאס.

• (פאסטרינער האלמאקנע. שטארבע ן.) נאך ענטדעקונג דעם 240,000 נול. דען דיעשטאדטל אים דיפאסאמאסטע וואיר־דע בעקאנטלדך דער פאסטעער הערלמאק אלס הרוסטפרדבטער אינגעצאגען. דערזעלבע ער־קראנקטע וואוהל ווערדענד דער פאל־ציהמאס, אלס אויך שפעטער אים פאר־טאגאבעידע אונד מים־טע אים שטאבל אבערפיהרט ווערדען, וואו ווער ערפאהרען איזט האלמאק פאר־געסטערן נעשטאר־בען. דיא אונטערזוכונג דיעזער דערבשבאלמאס־געלעגענהייט האט גון פאן פאר־נע צו בעגינגען, ווענן האלמאק דאס נעהיגיסנס דעם פערברעכענס נידט מיט זיך אנס נראב נעגאנגען האט.

(האנדבוך זור מאטריקל־פיהרונג.) דאס קולטוס־מיניסטעריום האט דאס פאן אינז אן פאר־לעצטעד־ נומער בעשפראכענע ווערק זיינער עהרווירדיגן. דעם הערערן בעצערקס־ראבבינערס אבראהאם אונגער נ׳ אוס וואר־שאלא־טא. מיטטעלסט ערלאססנס פון דיא בידיגן יידישען מאנצליינן אונד דיא קאמטאסבעראדען, אללגן יידישען מאטריקען־אבטעלן צור בעשפאפענס אויס־נאבדרילכסטע עפפאללען. דא דיעזעס מרעפפ־ליכע ווערק זוייטלך אינגס בזהער אללגעמיין אונד מעהר נעפרידהלטען בעריפנסטע ענטשיידונגס (דעדהע אינזעראט).

מיט דער יידישען נומטער בעגינגען וויר איינע ערצעהלונג אונטער דעם טיטעל

דיא נייע מארע.

וועלכע אונז דיא נומע אלטע ציט דאס עכטע יידי־שע לעבען אים האפפען מיט דען נייען דטסטען אדער אונדטסטן שלדערט. אונד דיא נאראנגטע איזט, דאס פיינלבען לעזער נאכדענקליך צו מא־כען, איבער דען ווערטה דיר נומען אלטען לע־בענסוייזע דער יידען נעגען דען ווערטה אינזערער נעגענוארטיגען זאנענאנגטען „אייגהליך טעז־לעבענסוייזע.

ווער נידהבען דאס זעלבסט דיא נעגענער דער נייען מארע נעפאללען פינדען ווערדען אז אינזע־רער „נייען מארע.“

פערלאזונגען.

דער שאדט אלטבורג־לאזע.

בייא דער אם 6. יוני פאר־נעגאנגטען צייטונג דיעזער לאזע פיעל דער דיפפטרעפפטער מיט 10.000 גולדען אויף נ׳ 22335; 1000 גולדען נעוואנן נ׳ 28964; פיער־נער נעוואנגען יע 500 גולדען: נ׳ 31228 אונד נ׳ 72719; יע 100 גולדען נעוואנגען: נ׳ 14306, 56864, 65062, 65239 אונד נ׳ 67570 אונד נאך 91 נומ־מערן נעוואנגען יע 30 סל.

לאטטא־ציהונג פאם 9. יולי.

פראג	5	13	67	20	58
לעמבערג	17	36	19	41	81
הערמאנשטאדט	76	28	60	48	75

פראנטווארטליכער רעדאקטער:

יקותיאל הלוי לעדערער.

נעשעפטסבעריכט.

ערנטעבעריכט. דיא ערנטע האט אים נאנצען לאנדע — דיא זיעבענבירגער קאמ־מאסס אינגענאמסמן — בעגאנגען. דער קאר־נע שניטט האט אים נאנצען לאנדע שאן בעגאנגען איזט דאס רעזולטאט אין מיטטעלמעסיגס. אויך דער וויצען ווירד שעללגעווייזע נעשניטטען; אים אללגעמיינען קאנן אינע ערנטע איבער מיט־טעל ערוואר־טטע ווערדען, דיא־ענינגען נעגענדען אבנערעכנגס. וואו דך דער וויצען נעלעגט אדער בראנדיג נעוואדרען איזט.

פעסטער פרייזיג.

נעפרייד־נעשעפט. פאן וויצען וואר־דען צוזקא 10000 מ־צטר־ צו נאכפאלגנדען פרייז־פעזיקס:

וויצען, מהיים 100 מטרצטר־ 80 קילו 10.05 גולד. 800 מטצטר־ 79. קילא —10. גולד. 100 מטרצ־ 79 קילא 9.97 גולד 500 מטצטר־עצטר־ 78 קילאגר־ 9.95 גולדען. 1000 מטרצ־ 77 9.90 גולדען.

מיטטער מאלגען 100 מצר 78,4 ק׳ 10.00 סל. 100 מטרצ־ 76.2 קילא 9.60 גולדען 100 מטצטרצט־ 78,2 קילא 9.80 גולד.

ווייסבורגער 300 מטצ־ 76.9 קילא 9.95 גולד. — באטשקער 100 מטרצ־ 75 ק׳ 9.65 גולד. — מאנטטר 350 מטרצ־ 77. ק׳ 9.60 גולד.

נאדד־אונגארישע 300 מטצטרצט־ 75.7 קילא 9.40 גולדען. (מללעס פער 3 מאנאטע).

האטער (נייא) 8.16—7.80 גולד.

קוקורוץ 6.50 — 6.75 גולד.

פרעסבורגער שלאגטטטעה־מארקט. דער איטטפרייב בעפרעגט צום מארקטע אם 7. מ׳ מ׳ 2061 שטק ראגען 1290 אונגארישע, 582 נא־ליציש אונד 891 דייטשע. מאן בעצאהלטע אונגארישע פיהר מיט 58—63 סל׳ דייטשע 58—63 סל. נאליציש מיט 58—61.

וויענער. פרייזע.

שפיריטוס 29.25 — 30. גולדען פער 100 לטטער־פרצענט.

וויענער שלאגטטטעה־מארקט. דער איטטפרייב אויף דעם וויענער שלאגטטפרטמארקט אם 7. מאי ד׳ מ׳ בעצטרגט 2408 שטק. ראגען וואגען: 818 אונגארישע 749 אונגארישע אונד 839 דייטשע. דיא פרייזע שטעללטען זיך פער 100 ק׳: אונגארישע מאסט־אכסען 57—64 גולד; גאליציש מאסטאכסען 57—59 גולד. אונד דייטשע 26—65 גולדען. אלנע פרעצערד־נטטשיטע.

אינזעראטע.

איינע וואהלטהאט

פיר יעדע פאמיליע אין איינע אייגענע וינגע־מאטשינע וואסאן יקעצט 5 מיליאן אים נעבראוך ווירד. מאן קאנן אללע אפרטטיגען וויטטנקיריא, דא־מע־קאפטקיאן, מאנטל, אונד קאפיעטטען אויף דיעזע מאטשינען פערקטטן. איינע זאלכע מאטשינע מאנן זיך יעדע פאמיליע אנשאפפען, דא דיא ענגע־נע־מאטשינען אייך נעגען נעגינגע אבצאהלונגען פיר־קויפט ווערדען. דער פרייז בר נור אכט דעזעלבע אונד ווייד נכם ערהאלטן. יעדע וואכע דאס מאן 1 גול־דען צו צאהלען. דעראנטערדיגט ווירד אטומאטיס ערפאהלט. פון אינס דאהער דער אדטטן פאמיליע דיא נעלעגענהייט נעגאבען זיך אייך בילליגע אדט איינע נעהמאטטיגע אנשטאפפונג.

ג. נייד־לינגער.

בודאפעסט. וואטטנערגאסטע נ׳ 26

פיליאלען:

קערעפעשערשטראסע נ׳ 24. אונד אללאער־שטראסטע 5.

דיא נייעסטע ערפינדונג

איזט דאס נאך פאסאגער באנאנד אים אמעריקא נ׳־פערבעסטטע אללאטטטע ברוכבאנד פאן אללגע־ציע, וואוהל פיר הערען אדט אויך פיר דאמען אונד קינדער; וועלכעס איזט אונד פעדערן אים רינגען נומטסלך קאנשטבוארט אונד דאס דען צווקך. דא־ עס וועלכעס דיא פערגאלטעסטען בריכע אין קרעטעסטער צייט אין דיא נליכע לאנד בריינגט.

פרייז: אינסאגט פאן 7—6 גולדען, דאפפעלטע פאן 10—15 גולדען. פיר קינדער אים דיא האלפטע ביל־ליגער.

נראפטס לאנדע אין מיטטעל־שטייצען, לוטס־פאלטטען, נומטס־שטייטטטען אונד אללגע נומ־וואאר־ניטטקל. — בייא בוכהנדלונגען נומטטע אנצוגע־בען אב רעכטס, לינקס אדער דאפפעלט, זיא אויך דיא לייטווייטע.

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist,

Budapest, Franz-Deákgasse.

אטטהרטיש אלע,

עטטטענצען, אטטהרטס אונד קאלערס

ווער ווייטטנג

פאן אללען נייטטרגען בעטרענקען,

וויא:

לינערע, רום, שליוואוויץ, טרעבער

אויך קאלטטס וועגע אדגע אפפאראטע,

עטטפטהלט דיא פאבריק דעס

ארנאלד וואטטעריך

בודאפעסט,

מאבאקגאסטע, וום א־וום דעם איזר־ טטעפטער

פערגער וויגעטטטע, קאנקע אונד אללע צור וויינ־בע, שיללערפאבע, וויינקוקע, הוזענבאגען, גל־צערן, וויינשטיטע, קלעטענקטוטער, עטע. צור ווינגאבטולאאיזאן.

נייא! ווייטפערמעהרונגסקאמפאניאיזאן

מאנטולאטעינסכן אונד פרייזקוראנטע נראטיס.

דייטש־אונגאריטשע

האנדבוך

דער (ייד.) מאטריקעלפהרונג.

ענטהלטט דיא פיר דיאלעקט גלטטיגען לאנדעטגעטעע, מיטטטעראיריליכסטע אונד אטטטטוריקאנגן, נעכטט ער־לטטטרגיגן נאטיגן בטטטלגלן אונד פאר־מלאר־גן אונד אינער אטטטטוריקטאגן דא־שטלגלונג אללער דיעטטט פערבינדונגגן אנגענדן פאן

אבר. דינגער

בעצירקס־אבבגער אין וואר־פאלאטא.

הענטטנבער: עד. דינגער. בוכהאנדלונג אין שטוהל־ווייטענבורג. — פרייז: 2 פל 50 קר. — פראנקא 2.70 בין יעדע יוד. — פאם 1 איינטטס אן 3 פר.

מצבות.

ארנאלד קאהנס

נראבטטיינלאנגער בודאפעסט,

Waltzner-Boulevard Nr. 5.

(אז שבת אונד יום נעטטערט.)

עטטפעהלט זיך אללען יומנען, וועלכע דיא טרייערע פפלכס דעס נראבטטיינ־ זעטטענס צו ערפללען האבען.

יעדע שאנע נראבטטיינע אים מא־מאר אונד נראנטע זינד אין נראבטטער אטטטאדל פארראנ־מדטנג. קארדעלטע נראווירונגען, זעדר שאנע שרפפטען מיט עכטער פערגאלדונג ווערדען בעטטטענס אטטגעפדרט.

דער העלד פאן סעפור

דייטער, אין אונזערעם בלאטטע אים אב־נעלדטטגען יאהרע ארט פאל־דיטאן ערטטיג־נגע הטטטטרטטטע ראמאן ווירד דיא אר־מטטטטאציאן דייטעס בלאטטעס נעגען אטט־זעגונגגן פאן נור

40 קרייצער

פאטאפפטייא אבבאהלט הין אונזעגענדע. — דייטער ראמאן אויס דער אטטטטרטאגאס, 120 דייטטנגטטטטען שטארק אונד אין אטטנס נעט־טען פאטטטי־אנטשלאג נעטונדען צו בעצטעהען נור דורך:

דיא אדמטנטטראציאן

דער

„נייען יידישען צייטונג“

בודאפעסט, שטטאנגס־נאטטס 6.

דער העלד פאן סעפור!

Herausgeber und verantwortl. Redacteur: Carl Lederer

Druck von Markus Neuer Budapest, Franz-Josefs-Platz 5.

אים יאהרע 1793 געבאָרען. ער וואר ערסט אבט. עצחן יאהרע אלט, אלס ער אין דיא פראנצאזישע ארמעע אינגראט, אין דער ער זיינע נאנצע יוגענד פערלעבט. זיין ערבטער פעלדצוג וואר דער רוס־כישע. ער וואר נעשע דער בעדאלערונג פאן מאסקוי ביא, וויא אויך דען שלאכטען פאן ליטצען, בוטצען אונד ליאצען. אים יאהרע 1815 שלאגט זיך פרי־בורג, דער בין צום הייסמאן אונאטשרט וואר, דעם קאזאק ביא זיינער ריקקעהר אום עלבא אן, אונד וואהנטע דער שראנט ביא וואטערלאו ביא, וויא ער פערוואונדעט וואורדע. ביא דער וויעדער־אינזעטצונג דער בורבאנען נאך פרייבורג זיינע עונשלאסונג אונד ראָאָפּנעטע אין מעטץ אינגן לאדען פאן מאדעמאזיקען. 1847 קאם ער נאך דען פערפאלינגען שטאאטען אונד וואר זא בעפרעדיגט פאן אינגען אויפגענאמלטע אין אמעריקא. דאס ער זיינע פאמיליע דארטהין אָמפּטען לעס אונד זיך אלס מוהנעדערער אין נייא־יארק עטאבלירטע. פאר 15 יאהרען צאָג ער זיך מיט אינגעס פערבאָנען פאן דען בעשפטען צוריק. פרייבורג גרינדעטע פאר פערהערען יאהרען צוויי אזיאטיטישע נעזעלל־שאפטען (חברות), דערען פרעזידענט ער לאנגע צייט נעווענען איזט. ביא בעלעגענהייט זיינעס 89. געבורטסטאגעס האטטע פרייבורג אינע רייזע נאך אייראָפּא נעמאכט, אום דאס לאנד זיינדערצוזעהן, וויא זיינע מיטדרוים פערפאססען. ער וואר דער אינסטיג פרינד דעס מארשאלל נע׳ נעווענען, פאן דעסען הערדערנטהאטען ער גערן ערצעהלטע. — הערר פרייבורג הינטערלעס 6 קינדער, 37 ענקעל אונד 13 אורענעל. אינער זיינע אחנה. הערר מארק פרייבורג, אונד זיינע צוויי טאָכטער, דיא דאמען קאהן אונד בלאָך, וואהנען אין נייי יארק, אינע דרייטטע טאָכטער וואהנט אין אייראָפּא אונד צוויי זאהנע וואהנען, דער אינע אין דענטער אונד דער אנדערע אין דראמעריקא.

• (דיא בארען פאן פינכעס.)

דיא בארען פאן פינכעס דיא פאר קורצעס צו ערקלאָרען דעם עדלווידענען אלטער פאן 92 יאה־רען פערשאבען איזט, נעבראָטע דער ידישען נעפינדע אן. דיא וואר זאגאר אינע זעהר אייפינע ידין, אבגלייך דיא אידערע צווייטע עהע מיט אינגס קאטהאליקען אינגנינג. זעלבסטפערשטענדליך דורך צווילליכטוראונג. אידערס אנבאבראנגען גלייבען טריא ערגעבען, וואר זיא צו דיזער פערהיראה־מהונג דורך אינען אנשטאנד בעוואגען. דער אינ־טערעססאנט נעגנס אים אום ערוואהנט צו ווערדען. ווער מיסטען אינע זעלטזאמע ערגאנגערונג דעם אלטען אזיראעליטישען פאריז פאר אנגעפעהר 60 יאהרען ווענען ווייבער ביא אייך דאהיים נאך נכם דיא אינינ־גען האבען?

„אונד נאָטט זאָלל דישען אונד רעסטען!“ שלוג פרוא קרעסעל דיא דענדע אינגעראנגאדע. „ווא הייסט דיא אינינגען האבען? אין פערהייראטה ווייב דיא אינינ־גען האבען? אין ווייב, וואס אינמאל אנטער דער חופה נעשאנדען, דיא אינינגען האבען? מיינס איהר דענן, מאן קענגס ביא אונז קיין יידישקייט? דיא נאסטעגינגען מאכ־סען אינגס זאלכען ווייב יא נאכלוישען אונד מאכסען איהר שטיינע נאכוואיסען! מאן מאכט איהר דאהיים ביא אונז יא קלעקען אין דאס נעזיכט הייינשטיין! מאן מאכט יא נכם אין איהרע נעהע.־אין איהרע פיער עלען נעהען זאזאל־לען, וויא וועדע יא פערמאכסען וויא אין הונד! וויא הייסט דיא אינינגען האבען? דיא וויא קאָנגס אויהר דאנ: אב־אין אום מויל הערוי־כלאססען אונד פרעסעט איהר אייך נכם פאר אייגער הונדע? אייגע שאָנע „נייע מאדע“ דאס.“

„פערקווירדיג, וויא איהר רעדען פרוא,“ נאהם יעצט דיא אנדערע וויעדער דאס וואָרט. „איהר פרוא אלס וויא וועגן אנדער דאהיים פאן אונז דיהר הונדעס מילען וויים עגסטערנס וועדעס אונד וויא וועגן איהר עס נאר נכם ווייססען מאכעטס, וויא מאן עס דיהר ביא אונז מיט דער זאכע הלאָס. נו, דא הרר, מאכט איהר פיללייכט אויך מיינען, איהע שנור ווירד דך לאכסען, וויא איהע מערעל דאהיים דיא האאר אבשניידיג אונד ווירד דך איין פרעמדעס שייטעל אנזעהן?“

„וויא הייסט אך מאנע מיינען,“ אנטפ קרעסעל האלב אויפגערעגט. „אויך נעדעכט! וואס זאָלל איך דענן אנדערס

פיללייכט האטטע דיא דיעזע אונטערגעדונג דאך אין וועגנ אונזוזהן נעמאכט, פיללייכט אויך נכם. ווענאלאלס הילפט זיא עס אין דער צייט, דך צור רוהיג צו בענעבען, אלס מאנגען נכם מיט אינבעדענצטיגען נעזיכטע צום נע־דעקען צו קאָמפּען!

נאך אונד נאך פערלאָרען זיך אייסטער מעהר; דיא אונגעטרולטסטע, מענגע־אונד מענגע־ענגען בעשאפטיגן צווואר נאך אויף איינען לעצטען הארטנעקיגען, אבער אויך דיא מוטיגסטען ווארען פיר הייטע נכם מעהר פייטע נעגנס.

מיט איינגען פלאשען וואר איהרע בעגייסטערונג צווואר נאך צו איינגס לעצטען מאנען עגטצונדעט וואָרדען אונד אלס אויף דיעזע צוגע אונד אונד דיא מאנע פערקלונגען וואָרען, וואורדע צו אללגעמאיהר לעבר אין דער מאנגעשטונד; אין יעדער וזכסט זיין נעפס אויף, אום זיך אין שלאפט פרייטע קראפט פיר דען מאָרגענען מאנ צו האלטען.

עס וואר אין אויהר נאך מיטטערנאכט, אינד שטיל־לע וואָרד עס אויך דער „נאסט־“

אללגס לאג אים פרעסען שלאפען, מאן פרעקטע נכסס דאפאן, דאס איינג שטונדע פריהער נאך דיא נאנצע „נאסטע“ אין לעבענסגעפאר אויפערוועגנג זיך בעפאנ־דען האבע.

עס מאג צווואר מאנכער נעפריימס האבען, אונד עס איזט נכס נעווייסס, אב דיא „שפאנדעלנאסס“ אויך דיא קראפט האבע, אללע בעזיגען פרייסט צו באנגען.

(פאָרטזעטצונג פאלגט.)

מיינען? איזט דיא דענן קיין יידיש קינד? אויס קינדס יידי־שען הויז הערוים?“

„איך זאגע איך אבער, איהר אירדט אייך נראָ, ווענן איהר נלויבט, דאס דיך דאָגעל פרייבערגער ווירד לאססען דיא האאר אבשניידען.“

„וואס דענן?“

„איך רעכנ, אָגעל; פרייבערגער אונד דיא האאר אבשניידען!“

„שווייגט ליעבער אונד רעדעט קיינע אלכטע נאר־ישקייטען.“

„נו, ווייב ווערד נס יא ווהען! מאָרגען פריה ווער־דען ווירדס ווהען. איך וועטס מיט אייך אום וואס איהר וואָלדט.“

„איהר ברוכס נכס צו וועטען; איך ווערדע איהר אין „קרעגעלפיש“ מאכען. אלס דיא אייגע פערד אזו: אב־שניידען, ווירד פון הייסען: אבשניידען. אין מיינע איך נעלעזע אויך נאך וואס ביא מיינס ווהען.“

„אונד ווענן אָגעל ווירד דאך נכס וואָלדען?“

„ביא מיין לעבען, וויא איהר מיך ווהען זא לאסט אך נאך מאָרגען אין הופפטאנג דיא מארגע צווייך־נעהען.“

„נו, דאס ווירד מאָרגען איינע שאָנע מוויך ווין, אונדע דיא פרוא, דיא זיך מיט דער מוטטער דעס בריידי־גאסס זא אנגעלעגענלאך אונטערהאלטען האטטע אונד נינג דאפאן.

אויך פרוא קרעסעל ערהעבט זיך אונד נינג אין אויהר צימטער.

אין דאהרע צוריקריכען, צו יענער צייט בעזאסס איין גלוהבענגענגאססע, הערר יאזעף, דער שפיטער מיט דער בארען פאן פינכעס פערהייראטהעט וואר, איינע וועכסלשטובע. דיעזע דראנגען אי־נגס מאנגס איין. אום זיך דער מאדעדע צו בע־מעכטיגען, הערר יאזעף קאם נאך צור רעכטען צייט אום מעהרערע דאלכשטיכע פאן דען באנע־וויכטערן צו עפפאנגען, דיא אזהן פיר מאדס ליע־גען ליעפטען אונד דיא פלוטע ערגריפפען. דיא פאָ־ליצייא קאם הערבייא אונד נאכגעשטאנען בעגאנ־גען. דאנק דער גוטען פפלעגע, דיא אזהן אומגאנ־גענאמס דער וועכסלער נאך פערלוהר איינגער מאָ־נאטע. דער יוסטיטיא נעלאנג עס. דיא האנד אוף דיא מוגרדער צו לעגען, וועלכע פאר דאס נעריכט קאמפען אונד וויא זיא עס וואהל פערדיענטען צום מאדע פערארטהיילט וואורדען. אן דעמזעלבען מאנע אלס זיא פיר אידר פערבעכען שאנרבען, שאארב אוך הערר יאזעף. איינע אדרע שפי־טער דאכטע זיינע נאך יונגע וויטוויע דאראן, איינען נייען הייזשאאנד צו גרינדען. אבער אום זיך פער־הייראטהען. מיטטע זיא, אונטער פאדס דער חליצה. דיא ערלויבנים דער בריידער אזהרעס מאנגעס דאבען. דיעזע, אינטערפרססטער מענשען, פאדדער־טען אינע בעדיישענדע טוטטע פיר דיא ערטהיי־לונג דיעזער ערלויבניס. אבער דיא דעריניאזע בעהאנדע דורכטע צו בעזיגען דאריין וויליגונג. זיא זאג פערהייראטהען. אהנע דיא פאדדערגעהענדע ער־לאנגונג דער חליצה. דער שטייטיגיטען מידע הייראטהעטע פרוא יאזעף דען בארען פאן וויכטעס. דער זיא נאך בעלעבענן דיא אזראעליטישען קול־טוס אזאבאבען ליעס אונד דער אזהר אים אפדע פאדאנגענגס. דעם דרינגענדען וואונשע דער פרוא פאן פינכעס צוגאלגע, וואורדע זיא אן דער נרוזפ בעערדרטס. וזא זיזס דעבצע אזהרען אזהר ערטטער מאכן דוהס.

• (דאס עלענד אין רומעניען.)

ווענן שאן דאס נייע הייזערגעזעטץ פיעלע מוזיגע דע פאן יודען אין רומעניען בראאלאן אונד עלענד נעמאכט האט, זא איזט עס אונזערען פיגענדע נכס גענוג; יעצט האבען דיא ווידער אינע נייע פער־אָרדנונג עראלאסען; דאס נור דאיאיניגען אין דאנד־ווערק בעפרייבען דירפען. דיא אין דער קאָנגליכען נעווערבעשולע עגלערנט האבען. דאס אבער דאס קיין יודע אוסגענאמען ווירד. זא ווערדען נייע־דינגס פיעלע פראאָפאנאסטען אהנע בראאט בליי־בען. עס האט דיר אלזא אין אוטאנדרטיינסקאָמ־מע נעבילדעט. אונד אוס יאססי האט דער ערסטע פראנסאָפ דאס לאנד פערלאססען. עס זינד נעגען 50 פאמיליען 200 פערזאנען אונס אויסלאנד נעוואנ־דערט. מיט הילפע איינער זאמטלונג פאן 40,000 פראנקס.

• (דיא זאלא־ענערסענער מראוואללע.) פאם 10. די ווירד אום זאלא־ענערסענע נעשריעבען: דיא יידישע פערהאנדלונג בראבסע נכסס וועזענטליכען. דער מאסהאזער ווירשט יאזעף לאבער. דען דר׳ נראנער אינטערד דען קראוואללען ערקאנטע. איינגעס דיא טהיילגע־לע. אויך דער אללגעמיינע נעקאלענען אויפ־וויעגלער יאזעף נאדי שטעללט אללעס אין אבערדע. דעם אנגעקלאגטען שרייינער זאגטע דרייא בויערן אונס נעזיכט. ער האבע דיא אן דיא שטאדט גערי־פען מיט דער פרעזידערונג, דאס מאן דיא יודען פערפאלגען ווערדע. דער אנגעקלאגטע נאנגטע דיא איינען אין נעזיגדערע אונד בענאהמס זיך אויך נעגנען דען שטאאטסאנוואלט ווהרע עקסקעסיזיז. נעסטערן וואורדע שטעפאן באלד פערהאפט. ער וואר אם 23. אוי 24. אויגוסט אין עגערסע. היל׳ל ער הארטע דער פע דער אינען נראסטן לעדס בעבען ווערדע. אלס מאן בייא פוס דאס נעשיגנס מיינ־דעיטע, טראאָ איהן שוסס. — עעערך פעהער אללעטע צוערבען, „וויא מאן דיא יודען פערגי־לבע־אין שוסטער, נאמענס שרייינער ריעף אדם צו: עס זייא ערלוبט. דיא יודען צו פלינדערן. איהנען אל־לעס וועגצוגרטמען. — יאזעף דוזק אונד בי. מערכאי אום בעשענאא אאנען אוס. דאס מאן בייא אדערען פענסטערן הערייגטיי־ן קאמטט נאך עגערסע. איינע יודען צי פערטייבען. — ב. טשאסקר אוס בעשענאא הארטע. דאסס מאן דיא יודען אוסרוטבען מוסטע. בייא פוס אבער האטטע ער נכס נערוטב. — יאנאס דייגאדר וויל נור נאך דען איבריגען נע־נאנגען זיין. — ק. רעקאָרי וויל דיא בייא אדם נע־פונדענע נעגנגשטערדען נעקוטפט האבען. — פאאיגע שטבער הארטע. דאס דיא יודען 900 סאלדאטען איינגע דיעבען אונד דיא בייסטען שאאגען וואל־לען. — שטעאאן שאש זאגט. שרייינער וועקטע אונד אויף: ווד מאגען קאמטען. אין קנעגרסע. איזט אללעס פייא ערלוبט. מאן דאדרף דיא יודען פליי־דערן אונד וועגאגען. שרייינער רייצעט מיט איינער הייגאבעל אין דער האנד דאס נאנצע דאדרף אויף. עס וואורדען נאך פערהאפט 13 פערזאגען. אללע וואללען נור צוגעזעהען האבען. מאָרגען בעגינגס דאס צייגנעגפערהאר.

• (איין אנטיסעמיטישעס אפיציעלס רונדל.) אין אנטאָנ־אבאד אאנד פאר אייגנגען מאגען צווישען צוויא אפפיציעלע דיעבען אין זעבעלזוועל שאשטס. בייא וועלכעס לייטענאנט

פיללייכט האטטע דיא דיעזע אונטערגעדונג דאך אין ווענג אונזוזהן נעמאכט, פיללייכט אויך נכס. ווענאללס הילפט זיא עס אין דער צייט, דך צור רוהיג צו בענעבען, אלס מאגען נכס מיט אינבעדענצטיגען נעזיכטע צום נע־דעקען צו קאָמטען;

נאך אונד נאך פערלאָרען זיך אייסטער מעהר; דיא אונגעטרולטסטע, מענגע־אונד מענגע־ענגען בעשאפטיגן צוואר נאך אויף איינען לעצטען הארטנעקיגען, אבער אויך דיא מוטיגסטען ווארען פיר הייטע נכס מעהר פייטע נעגנס.

מיט איינגען פלאשען וואר איהרע בעגייסטערונג צוואר נאך צו איינגס לעצטען מאנען עגטצונדעט וואָרדען אונד אלס אויף דיעזע צוגע אונד אונד דיא מאנע פערקלונגען וואָרען, וואורדע צו אללגעמאיהר לעבר אין דער מאנגעשטונד; אין יעדער וזכסט זיין נעפס אויף, אום זיך אין שלאפט פרייטע קראפט פיר דען מאָרגענען מאנ צו האלטען.

עס וואר אין אויהר נאך מיטטערנאכט, אינד שטיל־לע וואָרד עס אויך דער „נאסט־“

אללגס לאג אים פרעסען שלאפען, מאן פרעקטע נכסס דאפאן, דאס איינג שטונדע פריהער נאך דיא נאנצע „נאסטע“ אין לעבענסגעפאר אויפערוועגנג זיך בעפאנ־דען האבע.

עס מאג צוואר מאנכער נעפריימס האבען, אונד עס איזט נכס נעווייסס, אב דיא „שפאנדעלנאסס“ אויך דיא קראפט האבע, אללע בעזיגען פרייסט צו באנגען.

(פאָרטזעטצונג פאלגט.)

קאנגסליך זאוואהל דיא אפטערן. אלס אויך דיא אנדערן אינ־אלעלטשיען פ״יערשאטן פארבער. אינ־ען נאכ האהער נינכט אינמאל אינען פאיאוד צו אינען פארדערניס. אפגלייך קאנן דך דאס געפלכטע וואנן אומסער אין ערער בעלעגענען שווארט ערזאיגנען, — אונד דאס איזט עבען דאס שערעכלכע, גאנצלעכע ציטטע וויססען מן בעיישס דענגסט, דאס צאהלרייכע קרימינאלפלל אנלעס. לך עהרלכער בעשולדיגונגען דער יודען שעשטס דיס דער צייט אלס דיא יוסטיץ דעגעלטפטיג בעווייזט אונד נכט פערדעכטיגונגען אללין פער־לאנגט מיט דער פ״יערשפרעכונג דער אנגליקלכען אפפער דער פערזאלגלכען אפאהיס. דער ראפהיס אונד דעם אבערגלויבענס נעגענדיג האבען, גלייכ־דעשט ציטטע וויססען. וויא דיא אנדע פאן, ער פער־ווענדונג דעס בריסטענטלטעס דורך דיא יודען היסטאריש ערכלכטס נעשטאנדען איזט. דיעזע זאנדע מיטכטע נאך צו צייטען דעס ראפטשען ווייבס אנלעסלך אינעס גערוסטס פאן דער פ״יערזונג־דונג דעס בלוטעס בים בריסטיכען נאטעטרעגו־סטע אויף. דיעזע בעשולדיגונג וואהרדע פאן דען יודען גענען דיא בריסטען ערכלכטס. וועלכע אין דאן, יודען, אנגאנג וואהרדע. וייל דיא ערסטען בריסטען עבען יודען ווענדיגען אונד בעגאנגען פאן דען יודען דאס צו ערצעהלען, וואס דיא יודען גענען בריסטען. דיא דיא יודען נאכגעטאן, ערזאגטען. מאן האטטע דיא יודען אונד וואר בעגאנגען, אללעס, וואס גענען דיא בעשאפאנען יודען ווארדע צו גלויבען. אכטע צו וויססען, דאס אינע ואכטע בעשולדיגונג גערעדט מערד אלס אללעס אנדערע דען גערבייטען דער יודען ווידערשפרוכס אונדעס דעגעלבען דיא פער־ווענדונג דעס בלוטעס צו דער שפיזע דורכבאיס פערבאיגען איזט. אין פאלגע דעססען גאנגע דאס פרייס אויף אינע בעזאגטע דייזע הערנע־רעסטע ווירד.

ווייר ווערדעהאלטן עס, דען גבילדעטען לייס־טען איזט דאס אללעס בעקאנגט. דאך נכט דיא שלאגטן דיא יודען, עס מהטס דאס דער אנגעליל־דעשט פאבעל, וועלכער יעדעס אנזוגיגונגס־ווייס אז גלייכס. אים דיעזעס נוזדע בעבען זונר אלס מאס־רעגעלן דיא אריקערונג אונד צוריקבייזונג דעס פאלקעס נאטהווענדיג, דאס דיא יודען נא

בריסטליכע קינדער טאדטען, דאס דיעזע בעשולדי־גונג פאלס אונד באזייטיגט זייא. אין דיעזער בע־ציעהונג קאנטען דיא נייסטלכבייט אויך אנזייהט־גען אונד בעלעגהייטגנגען פיעל בייטאגען צור הנט. אנהאלטטונג פאן וויטטע־ען יידישען קראנאללען אים יודען, אינערהיים קאנן אויך דאס נעזעטץ עלכבסס אונד עלכבס דאס וואהרנעמען דער יודען אויף אינען בעשטמטען שטייך דעס ריכבס בעשטעגקס. דאס פאלק אינטוללקטוללך פערגאנגאנסס, דיא אינצעל־גען הינטער דיעזעס שטרוכס אינטערגעדרונגען אס אינגענגר אונד עלכבס שקלאפען אונד פערלעטצער דעס נעזעטצעס צו בעפאנסען. דיא פאנטיגען אבער נכט דאס דאס, וואס אין דער עלכבס פאנטען שטעהט. עס וויסס נור זא פיעל דאס דער יודע קראפט דעס נעזעטצעס אין נכט גלייך בערעכ־טיגטס וויזגען איזט. עס וויסס דאס וואהגען אין דען אינגערן נוזטרעגטגנס דען יודען פער־פאנגען איזט. וויא אנטערשטעהען זא זך אללע אין נישט־נאזגאראר אדער קאטטאאבא צו לעבענן? פאן מאנכערלעגען אין בעגאנג איזט דיא קראנאללע קאנן נכט אינמאל דיא רעדע זיין. דאס אייגענע מטטעל גענען דיאזעלבען איזט — דיא אבשאאפונג דער אנטנאהטטעטטליכען דער יודען אונד דיא גנידבערעכטיגונג דערזעלבען מיט דער שאמטס בעפאלטרונג.״

פערשיעדענע נייאנכיטטן.

״(איינע זאנדערבארע מא־דעמאנצייגע.) דאס נייע וויגנער מאנט־בלאטט״ האט פאלגענדן בריעף ערהאלטען: ״וואללען זיא דיא נעפאלליגען האבען אונד דיעזע מאאר צילען אין אהרהיס נעשעטצען בלאטטע אינזטרטען? איך בין נעמרכ פאן בראטעטס נאך דאאד נעפאהרען, האטטע אין דאאד דאס אנגנדן צו פאללען אונד דאס מיר מיינען לינקען אים גע־בראכטען; מאן אללטאג מיר אין יינען מיינע האנד אבגעהטען אונד זא האבע איך מיינע לעבען אין עגדע נעמאכט אונד בין אנטטער דען וויטטע־בערען אין דיא דאנא נעשאטגנגען, דענן אלס קרייטער ווילל איך נכט הערומגעהען אם אנדערען יידישען צור לאסט צו פאללען, איך וואנע בעטטס אויף דיע־זעס מיינען אללען מיינען בעקאנגטען אינד אינטרלכטס אונד אנדערס בוזונגען ווילכבע נאך מיס אפגטרטטען זיא אין דער נעגענד אין דער אבגעטטאנדע.״

אללין בים „פאר־שיעדל״ האבען פערהיראטט דעטט קיין רעכט אויף דיע מאנין. דאס פאר־שיעדל נעהאבט אוטטשטעללך דען דערזיינען.

אטטטער לכבענדיגען וואהרדע עס בים מאנין.

דיא מוטטטער דעס בריטטאנטס וואס עבענפאללס אין דער מאנאטטבנג אונד אוכר אונדע הינג מיס אנהל־נעפאללען אין דען צינען דעס לייבליכען מעדכנס. דאס גון אוכרע מאכטטע וזוכרדע זאללטע.

„מאנגען קאנן זיא אונגטטערזיכן, אין נאטטטע־ווונדערע?״ ואנטט דיא אייגער פריא. דיא נעבען אוכר וואס.

„דיא אייגע באללטטטנגעגען?״ ואנטט אין יונגער טטטרנגע דער אוס דער שטאדט צור הכצייטטטונגע צו דזוזע נעקאטטטן וואר.

״(דאס גראב איינעס דאבבע־ס) אין מאנגער, אין אפטיקא איזט אין אלטעס קבר, אין אלטעס אין ערטר פערקתרטער צייק בעגראב־בען לייגטס. אונד צו יוגלכעס קראנקע אללער קאנגטפטאנגען שטראפטען אים פאן אהרהון לוידען ענטוילט צו ווערדען. מאן ערצעהלט זך דאס פאל־גענדע ציטגטנגע (גס). וועלכעס דיא פערגאנגטטנגע וואר, דאס מאן דאס קבר וויא אייגן הייזלאטטע קור־אדט בעטראכטטעט; אין מאנן דער זיט 17 אהרען נעלעבטס אונד, ליעס זך אויף דאס וואנד דאס דעטט פערקתרטען פראגטטען פאהרען אונד בעטטעט דאדט אים דיעטע נעגענוזנגס. ער וויעדערהאלטע דיע־זען בעזוך 3 מאנגע, אונד־אין אדטס דער יאבבטס אים טרטס עטטיגען אונד אהטס אנגטע. דאס זיין נעבעט ע־הארט וויא. אונד וויעדרלך מאנגטע דער בין דאס־ען נאנגע נעלעגטטאן אין פטטטעטהון, נעהען, שפרינ־גען . . . אין דאטטעגס פראגגאנטטטטן בלאטטע ע־רצעהלט דיעזעס אלס אייגע אללגעמטין בעקאנגט־טע ווייטלכבע מתאטאבע.

״(צ ו ר ו ם.) אין דעטבערג זונר יעטצט דיא צינטטטע דער אנדזוערקער אייגעריטטטע וואר־דען. דיא יידישען טיטטטער האבען דאדט דיא מא־יאטטטע, וואראין אדטס דומס גענגע צוצוגלאטטטן, דאס עס אין דען שאאטטען אר־גענאטטען וואדדע, דאס נור בריטטע צונגטטטיטטע זיין דיר־בע.״

״(איין קליינער – גראטער רעבנער.) דיעזער מאנע וואדדע אין יידישער קאנבע בייא דעס דערזין קלטטטנטטער פרטאר־אר־גענגדדס. אונד פראטיזטע זך דאדט אים קאפפטקנגען. דער יונגע רעבענקנטטלער — פ־ר־ליפ דאטט איזט יין נאטע — מולטפליצירטע אים אינגנבלך נאנין ריכטט אנההרען פאן 8 שטעללען מט 8 שטעללען, צ. ב. 53690872 מט 49365014 פראצענטטרבטנגען אונד אינטערטטטען פאן אנ־טטרטטען צו בטעבטנגן וואר אויהס אין קרינד־ר־שטעד. דאבייא קאטטטע אם אויהס נאר קיינע אנ־שטרענגונג, דענן קום דאס מאן אינע אינטאבע אונגעטטאנדען, נכט נור דיא אנטוואהרע דאדדע, אין נראטער בעקאטטט שווינדעל, וונגט ער זך נור אינע אלכע ריידע פאן צייטטען דענקען זאלל.

״(ו י ל מ א ר פ ר י ב ו ר ג.) אין אנ־אנגט מאן וואדדע אויף דעס פ״יריהאהר פאן צינ־דעסטהלל (נאדדאמעריקא) דער הערר ווילאאר פריבורג בעדערטס. אין אלטער מאלדאס דעס קאיזערריטכס. דער אים אלטער פאר 91 אהרען אין דעס הייזע אינער זיינער אלטטער נעשטאר־בען וואר. פ״יבורג וואר אין דער נעגענד פאן מעטץ

״(דאס נראב איינעס ראבבי־ס) אין מאנגער, אין אפ״יקא איזט אין אלטעס קבר, אין אלטעס אין ערטר פערקתרטער צייק בעגראב־בען לייגטס. אונד צו יוגלכעס קראנקע אללער קאנגטפטאנגען שטראפטען אים פאן אהרהון לוידען ענטוילט צו ווערדען. מאן ערצעהלט זך דאס פאל־גענדע ציטגטנגע (גס). וועלכעס דיא פערגאנגטטנגע וואר, דאס מאן דאס קבר וויא אייגן הייזלאטטע קור־אדט בעטראכטטעט; אין מאנן דער זיט 17 אהרען נעלעבטס אונד, ליעס זך אויף דאס וואנד דאס דעטט פערקתרטען פראגטטען פאהרען אונד בעטטעט דאדט אים דיעזע נעגענוזנגס. ער וויעדערהאלטע דיע־זען בעזוך 3 מאנגע, אונד־אין אדטס דער יאבבטס אים טרטס עטטיגען אונד אהטס אנגטע. דאס זיין נעבעט ע־הארט וויא. אונד וויעדרלך מאנגטע דער בין דאס־ען נאנגע נעלעגטטאן אין פטטטעטהון, נעהען, שפרינ־גען . . . אין דאטטעגס פראגגאנטטטטן בלאטטע ע־רצעהלט דיעזעס אלס אייגע אללגעמטין בעקאנגט־טע ווייטלכבע מתאטאבע.

״(צ ו ר ו ם.) אין דעטבערג זונר יעטצט דיא צינטטטע דער אנדזוערקער אייגעריטטטע וואר־דען. דיא יידישען טיטטטער האבען דאדט דיא מא־יאטטטע, וואראין אדטס דער יאבבטס אים טרטס עטטיגען אונד אהטס אנגטע. דאס זיין נעבעט ע־הארט וויא. אונד וויעדרלך מאנגטע דער בין דאס־ען נאנגע נעלעגטטאן אין פטטטעטהון, נעהען, שפרינ־גען . . . אין דאטטעגס פראגגאנטטטטן בלאטטע ע־רצעהלט דיעזעס אלס אייגע אללגעמטין בעקאנגט־טע ווייטלכבע מתאטאבע.

״(ז ו י ר ו ם.) אין דעטבערג זונר יעטצט דיא צינטטטע דער אנדזוערקער אייגעריטטטע וואר־דען. דיא יידישען טיטטטער האבען דאדט דיא מא־יאטטטע, וואראין אדטס דער יאבבטס אים טרטס עטטיגען אונד אהטס אנגטע. דאס זיין נעבעט ע־הארט וויא. אונד וויעדרלך מאנגטע דער בין דאס־ען נאנגע נעלעגטטאן אין פטטטעטהון, נעהען, שפרינ־גען . . . אין דאטטעגס פראגגאנטטטטן בלאטטע ע־רצעהלט דיעזעס אלס אייגע אללגעמטין בעקאנגט־טע ווייטלכבע מתאטאבע.״

פאללייטאָן.

דיא נייע מאדע.

(Ist-אַ פאַרזעצונג.)

דיא מוטטטער דעס בריטטאנטס אונד דיא בריטטע ליי־גען איינאנדע־ אין דען ארטטן.

דיא אלטע פריא מט דעס וועצאלינגן נעוטכטע פערנאטס מרגענען דער הללגען פריידד, דא זיא דאס הארדע, בלייגגנדע נעשטאל אין אהרהון טטטטטליכען דריקטס, דיא אומאלוטע אונד קטטטע דאס מרגענן אונ־אלבטטטן; עס וואר אין ערגיטטפערטס בילד.

דיא אלטע פריא מאכטע זך אין דיעזעס מאטענטע אום אללע דיא יאהרע, דיא זיא זיין אין אהרהס אינינגען בריטטטאנדע בז אויף דען הייטיגען טאג פערלבטס, אים נייטטע צוריקפערזעצטע דענקען.

עבען זא מאכטע דיא אטטטע אין אהרער שווינגער־מוטטטער אין דיא בריטטס נערריכס וואדדע אונד מיט צערב־לכגן אירטטן אומטטאטטטן וואדדען זין וויא דיא יעטצט פרטאס . . .

אלטער זונר יונגער וואר דיא זא פטטטס אין איינאנ־דער פערשלונגען, דאס זך נכט אונדן לייס וזא דיא אינע אויפהאדדס אונד דאס אנדדערע אנפגנגנס.

דאס אלטער שדען אין דעס הרכע דער יונגער צו ערזוטטטען אונד זך בלבטטס צו פערייטגגן.

דיא בגרייטטונגען, אומטטטטנגען אונד מטטטס פאן